

**Codi de bones pràctiques per als
alts càrrecs de la Generalitat de Catalunya**

19 de novembre de 2013

Sumari

Preàmbul

1. Del servei als ciutadans a través de les institucions públiques.
2. De la relació amb el Govern i l'Administració.
3. De la relació amb els mitjans de comunicació.
4. De la relació amb el món professional i empresarial.
5. De la relació amb les forces polítiques i altres organitzacions.
6. De la relació amb el Parlament i amb les institucions que en depenen.

Preàmbul

En qualsevol democràcia representativa, la responsabilitat d'exercir un càrrec polític institucional deriva, directament o indirecta, de la voluntat de la ciutadania expressada a les urnes, tal com ho recull la mateixa Declaració Universal dels Drets Humans a l'article 21. En conseqüència, és a aquesta ciutadania a qui, des d'una perspectiva ètica, han de retre comptes els representants polítics i els alts càrrecs de tot govern, inclòs el de la Generalitat de Catalunya.

La legislació vigent, començant per l'Estatut d'autonomia de Catalunya, ja preveu amb detall quins són els deures i els drets de les persones que exerceixen aquests tipus de responsabilitats, així com els principis bàsics del funcionament del Govern i de l'Administració. El present Codi de bones pràctiques, en aquest sentit, no pretén ser un apèndix d'aquesta legislació específica, o d'altres que la complementen, sinó que formula una declaració de principis amb una finalitat deontològica i de respecte als valors que inspiren els seus continguts.

Els valors que articulen aquest Codi són l'eficàcia, la integritat, l'honestedat, la prudència, la transparència, l'austeritat i el compromís efectiu amb el país i la seva ciutadania. Aquests valors només tenen un sentit ètic profund i socialment valuós quan són exercits des de l'exemplaritat. La referència a les bones *pràctiques*, contraposades aquí a difuses bones *intencions*, no és, doncs, retòrica.

El present Codi és impulsat i assumit íntegrament pel president de la Generalitat, i l'adreça al Govern, als alts càrrecs, als directius d'entitats públiques, al personal eventual i, genèricament, a totes aquelles persones vinculades al Govern de la Generalitat de Catalunya per mitjà d'un nomenament específic assimilable al d'un alt càrrec. Aquest Codi no s'adreça, doncs, al personal funcionari o laboral al servei de la Generalitat en l'exercici de les seves funcions ordinàries.

1. Del servei als ciutadans a través de les institucions públiques

1.1 - La funció d'un alt càrrec de la Generalitat de Catalunya és dirigir eficaçment les tasques específiques que li han estat assignades des del Govern, defensar els interessos generals del país des dels principis democràtics i procurar el benestar dels ciutadans mitjançant un ús adequat dels recursos públics que té sota la seva responsabilitat. L'ús inadequat d'aquests recursos es considera una conducta especialment reprovable, a banda de les conseqüències administratives i penals ja estipulades en la legislació vigent.

1.2 - Un alt càrrec té el deure de ser receptiu a les inquietuds dels ciutadans i d'intentar vehicular-les d'una manera operativa en aquell àmbit específic on desenvolupa la seva responsabilitat. La participació política de la ciutadania es considera un actiu democràtic essencial i tot alt càrrec ha de contribuir a enfortir-la. Qualsevol actitud de bloqueig a la participació ciutadana, sempre que aquesta es manifesti amb rigor i en el si de mecanismes polítics transparents i reglats, es considera una mala pràctica.

1.3 - La preparació tècnica d'un alt càrrec ha de ser l'adequada per a poder dur a terme les funcions que consten explícitament en el seu nomenament. La ciutadania té el dret a conèixer el currículum acadèmic i/o el bagatge professional d'un càrrec públic, i aquest té l'obligació de fer-lo públic d'una manera veraç i detallada en cas que se li sol·liciti.

1.4 - Els càrrecs públics i assimilats han de tenir una conducta respectuosa cap als ciutadans i una actitud pública exemplar en relació amb el tractament de les diferències de gènere, raça, religió, ideologia, orientació sexual o qualsevol altra circumstància anàloga. Aquesta actitud implica l'ús d'un llenguatge adequat així com una interacció constructiva, cordial i dialogant.

1.5 - El referent últim d'un alt càrrec és el servei a la ciutadania a través d'un ús eficaç, eficient i responsable dels recursos humans i materials de les institucions públiques. Sempre que es produeixi un conflicte d'interessos, es farà prevaler el servei eficaç a la ciutadania.

1.6 - Els ciutadans tenen el dret a disposar d'una informació transparent i veraç de l'activitat pública dels alts càrrecs. Per la seva banda, els càrrecs públics tenen el dret a defensar públicament la seva honorabilitat personal i la de la institució que representen quan aquesta sigui qüestionada tant per part de ciutadans particulars com de mitjans de comunicació, públics o privats, apel·lant, si convé, als tribunals de justícia.

1.7 - La remuneració dels alts càrrecs de la Generalitat de Catalunya sempre es fa pública.

1.8 - Els alts càrrecs han d'informar del seu patrimoni a l'òrgan competent en matèria d'incompatibilitats dels alts càrrecs en el moment del seu nomenament i posteriorment amb motiu del seu cessament, d'acord amb les instruccions que a l'efecte s'estableixin i sens perjudici de l'acompliment de les obligacions establertes a la Llei 13/2005, de 27 de desembre, del règim d'incompatibilitats dels alts càrrecs al servei de la Generalitat.

2. De la relació amb el Govern i l'Administració

2.1 - Els alts càrrecs han de tenir una conducta lleial i transparent amb el Govern.

2.2 - Un alt càrrec ha de ser prudent i discret amb les qüestions internes i les informacions sensibles, no divulgar-les sense el coneixement de les persones de qui depèn jeràrquicament i no fer servir la informació adquirida en l'exercici del càrrec en benefici propi.

2.3 - Un alt càrrec ha de tenir una conducta adequada i un tracte respectuós amb totes les persones que presten serveis a l'Administració i, de forma particular, amb els funcionaris que estan sota la seva responsabilitat, així com amb el personal no funcionari vinculat a la seva unitat. L'assetjament laboral és un delictes tipificat, però també una vulneració greu de principis ètics elementals relacionats amb la dignitat de les persones i els drets dels treballadors; és per això que queda explícitament subratllat en aquest Codi.

2.4 - Els alts càrrecs de la Generalitat de Catalunya han de situar l'excel·lència com el seu principal referent a l'hora de dur a terme de manera eficaç les seves funcions públiques.

3. De la relació amb els mitjans de comunicació

3.1 - Un alt càrrec té el deure de col·laborar amb els mitjans de comunicació, sempre que les informacions que li siguin sol·licitades no tinguin un caràcter confidencial ni, per descomptat, una naturalesa personal o privada aliena a la seva responsabilitat pública i desvinculada de l'interès general.

3.2 - La col·laboració amb els mitjans de comunicació ha de basar-se sempre en els principis de transparència, veracitat i respecte professional. Els comunicats institucionals han de ser rigorosos en les dades i intel·ligibles en l'expressió.

3.3 - En tota compareixença pública davant dels mitjans de comunicació, un alt càrrec ha de ser conscient que està representant el Govern de la Generalitat, no només a si mateix o la unitat que està directament sota la seva responsabilitat. El seu llenguatge, la seva actitud, la seva presència o el tracte cap a altres persones han de ser, en aquest sentit, els adequats a l'hora de preservar la dignitat i l'honorabilitat de la institució.

3.4 - Un alt càrrec té el dret -i, en determinades circumstàncies, el deure- de participar en debats públics i processos de deliberació quan afecten l'àrea on exerceix una responsabilitat efectiva.

3.5 - En qualsevol compareixença pública hom pot fer reflexions a títol personal, però sense oblidar que la condició d'alt càrrec no es pot abandonar i recuperar en un mateix context.

4. De la relació amb el món professional i empresarial

4.1 - Atesa la naturalesa de les seves funcions, un alt càrrec ha d'establir convenis, signar contractes, i altres actes anàlegs, amb professionals i empreses privades. L'honestedat i la transparència són els dos grans referents ètics que han de gravitar sobre tots i cadascun d'aquests actes, a banda del que estipula la legislació vigent que, en aquest punt, és especialment detallista i exigent.

4.2 - La llei és necessària a l'hora d'establir un marc normatiu sobre les relacions de l'Administració amb els particulars, els professionals i les empreses privades, però insuficient a l'hora d'assenyalar un conjunt d'actituds que només poden derivar de la consciència ètica de cadascú. És per això que, a més de conèixer la legislació vigent, cal tenir presents també els límits pròpiament deontològics.

4.3 - La desnaturalització de les relacions legítimes entre les administracions públiques i els proveïdors -professionals i empreses privades- és una de les principals causes del desprestigi de la política. Qualsevol pràctica irregular en aquest àmbit resulta especialment reprovable.

4.4 - Aquells càrrecs que per les seves responsabilitats realitzin despeses de caràcter protocol·lari s'adequaran a una estricta conducta ètica de gestió dels recursos públics i sota una premissa d'austeritat.

4.5 - Els alts càrrecs han de ser especialment transparents amb qualsevol interès privat que pugui arribar a condicionar el correcte exercici de les seves funcions. Entre aquests interessos privats destaquen els que tenen a veure amb el lucre personal i amb els lligams familiars o d'amistat. Tot i que aquestes qüestions ja estan regulades per llei, es recullen també en aquest Codi tot just per indicar el comportament ètic que correspon, que va molt més enllà del que pugui estipular una norma legal.

4.6 - A més de tot allò ja determinat per la llei, els alts càrrecs de la Generalitat de Catalunya s'han d'abstenir d'acceptar regals, donacions, o tractes avantatjosos no inherents a l'exercici del seu càrrec, excepció feta dels relatius als usos habituals o a les mostres no venals de cortesia que li puguin ser lliurats per raó del seu càrrec.

4.7 - Les responsabilitats públiques no s'han d'instrumentalitzar amb la intenció d'aconseguir posteriorment avantatges privats, un cop abandonat el servei públic.

5. De la relació amb les forces polítiques i altres organitzacions

5.1 - No existeix cap incompatibilitat entre la militància en un partit polític, l'adscripció a una determinada confessió religiosa i altres situacions anàlogues, d'una banda, i l'exercici adequat de les funcions d'un càrrec públic, de l'altra, sempre que no es produeixi un conflicte d'interessos.

5.2 - Les persones que militen en un partit polític i ocupen un alt càrrec han d'actuar lleialment amb el Govern i en conseqüència assumir, des de la seva militància política, els eixos programàtics del Govern. De la mateixa manera, aquelles persones que, sense militar a cap partit polític, ocupen un alt càrrec, també han d'assumir des de la seva independència ideològica els eixos programàtics bàsics del Govern.

5.3 - En la relació amb la resta de càrrecs públics, o amb persones que representen altres organitzacions i institucions, convé fomentar sempre una actitud col·laborativa, respectuosa i cordial.

6. De la relació amb el Parlament i amb les institucions que en depenen

6.1 - Els alts càrrecs han de complir lleialment els mandats provinents del Parlament de Catalunya i col·laborar-hi, quan siguin requerits per fer-ho, en l'exercici de les seves funcions, d'acord amb el que preveu l'Estatut d'autonomia i el Reglament del Parlament.

6.2 - Aquest deure s'estén també a la col·laboració amb les institucions que depenen o són designades pel Parlament i, en particular, amb el Síndic de Greuges, la Sindicatura de Comptes, l'Oficina Antifrau i l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.